

La Monata Bulteno de la Esperanto-
Asocio de Norda Ameriko

The Monthly Bulletin of The Esperanto
Association of North America

H. W. Hetzel, President
Philadelphia, Pa.

Joseph Leahy, Gen. Sec.

E. G. Dodge, Ch'm., Exec. Committee
Washington, D. C.

Centra Oficejo - 1340 New York Avenue, N. W., Washington, D. C. - Central Office

VOL. 48 NO. 5 Subscription \$1.00 per Year March 1935

THE 1935 CONGRESS OF E.A.N.A. WILL BE HELD IN NEW YORK CITY,
Monday, Tuesday and Wednesday, July 1, 2, 3 with preliminary greetings of delegates
Sunday, June 30. Detailed program later.

Only bona fide members can take part in the business affairs of the E A N A Congress.

Iu, kiŭ intencos viziti la Universalan Kongreson je Rome-Aug. 1935-bonvole sciigu la
Centra Oficejon Oficiala reprezentanto de E A N A estos elektita je la Aga Komitato.

ATENTU, VARBONTOJI!

In addition to the prizes offered in previous issues, for 5, 10 or 15 New Members, the
Central Office will give a colored 5 x 7, or plain 8 x 10 photograph of Dr. Zamenhof
for ONE New Member.

MEMBERSHIPS

Membership in E A N A ONLY, with "Amerika Esperantisto" \$1.35. Class I-(M) Membership
in E A N A and U E A and "Amerika Esperantisto" \$1.50. Class II-(MJ), All of Class I
and the "Jarlibro" \$2.50. Class III-(MA), All above and the all-Esperanto monthly
"Esperanto" \$4.00. Payable in advance. When renewing please give U E A number.

La "Jarlibro"-336 pagoj Je la servo de Ĉiu membro, por informoj ktp., ekzistas esper-
antistaj delegitoj en pli ol de 2,000 lokoj de 77 landoj. Krom la monata revuo
"Esperanto", Ĉiu aktiva membro de UEA ricevas la Ĉiujaran Oficialan Jarlibron kun
plena adresaro de la delegitoj.

An Urgent Call--The Publication of the "Encyclopedia of Esperanto" (in several vol-
umes) is 'held up' for want of pictures of Official Insignia or Badges, used in the
Sixth Universal Congress-Washington, August 1910. If you have either, or both of the
above, kindly send to the Central Office. We will make photographic copies and return
originals unharmed.

DIVERSAĴOJ

The Austin (Tex.) "American" recently noted the part played by Nia Kara Lingvo in a
'Rotarian Evening', in that city, Dr. J. W. Torbett, of Marlin, Texas gave a very
entertaining, descriptive and convincing talk on "Esperanto", and recited his original
poem "Esperanto" which appears on another page. Prof. and Mrs. Alfred Kenngott,
University of Texas, World-known authorities and teachers of Esperanto, called forth
much favorable and well-deserved comment with a spirited dialogue in Esperanto. A
great day for Nia Afero when such people get busy.

The Galveston (Texas) "Daily News" of Feb. 15: "Mrs. Charlotte Fosselman, of the Es-
peranto Ass'n of No. America, delivered a lecture last night at the Y W C A on
"Esperanto the World Language". A six week course of free instruction in Esperanto
will begin next Thursday, meeting regularly thereafter each Thursday evening at the
Y. W. C. A. To some Esperantists ~~and inos~~ a vacation means: "start another Esperan-
to class".

Prof. F. Tomich, Fenn College, Cleveland, Ohio., sends an interesting clipping from a college paper the "Cauldron", noting language activities in the College-French, German, Spanish and Esperanto are taught. Singing classes in various languages have been organized to stimulate interest. We also received an interesting script of an Esperanto talk on the radio by Prof. Tomich-lack of space precludes insertion.

Esperanto Festival and Dance, of the Workers Esperanto Ass'n of N. Am. will be held at 15 Irving Place, New York City, March 16, 8:30. A 15 min. play Esperanto & English two 5 min. talks - Esperanto & English, Dancing Exhibitions and contests, Concert numbers, Chalk Talk, Songs, refreshments etc. Everybody invited. President Amiel of Harmonio Club announces that in order to co-operate in the "Festo", Harmonio will hold their regular meeting on the 23rd instead of the 16th. That is real cooperation. We are indebted to S-ro Rugamo Bonesper for this pleasant little item of Esp. activity.

The following is part of a letter received by Mrs. A. S. Mellichamp, Peoria, Ill. from R. F. Vaugh, Sandakan, British North Borneo:

"I have been an Esperantist since 1905 and it has always been my intention or hope to devote myself to writing in Esperanto, to translating some of the English classics, and, if necessary, to publish these things myself. I am now about to start on my first effort in this line. It will be in booklet form, not a magazine, but a periodical. That is to say, I will print two or three, and others will follow when these are sold. I shall not ask for subscriptions; two International Reply Coupons will buy a copy.* * I have made very satisfactory arrangements with first class printers in the Malay States, we expect the air mail to put us shortly only a few days from Europe. * * As regards contents, each number will contain two or three of my tales about the East which have already appeared in "Heroldo de Esperanto", articles about the tropics, natives, animals, nature, and chit-chat of interest to Esperantists."

Note: In buying International Reply coupons, do not fail to see that they are stamped by the postmaster with the date of purchase. Otherwise they are worthless.

From Akron, Ohio.--Fenton Stancliff akceptis inviton, Feb. 7th, paroladi pri Nia Lingvo antaŭ la "Barbertonians" en la urbdomo registara en Barberton, malgranda apud-urbo proksime de Akron. La klubanara atente kaj respekte aŭskultis kaj poste petis pluan informon.

Waverly, Iowa.--A happy result of the Rotarian-Esperanto Social, noted in a recent issue, Rev. Giles H. Sharpley reports that he is teaching "another large class, composed of business men and women, journalists, professional men, police and the postmaster. All are enthusiastic, so it is a joy to teach them. Our first group plans to act "Ĝis la Revido" soon, before the new group". No one can escape the Rev. and his cooperatives.

Cardington, Ohio.--Samideanino Ann E. Beatty, sent her copy of "Amerika Esperantisto" to the "Morrow Co. Independent" and they printed the "Seven Therefores" in full. Miss Beatty reads her Esperantaĵoj and passes them on to the various libraries "Let in the light so all can see" - its a splendid rule.

Wm. Plamplin, San Antonio, Texas. won the New Years Greeting Contest-a Zamenhof photo.

Volas Korespondadi:- Luis Sevlever, Gorritti 612, Rosario, Argentine. Pri NRA, krizo, kaj rilataj temoj. Amadeo Planell, Strato mayor del Clot IIF Pral, Barcelona, Spain. Ŝatus muzikon, literaturon, arton, vidaĵojn kaj revuojn ilustratajn.

Wm. Plampkin diris al ni:-Joseph R. Scherer paroladis en la San Antonio - aj lernejoj antaŭ kelkaj semajnoj kaj antaŭ ol li foriris ni aranĝis Esperantan vesperon en la biblioteko kaj li starigis klason. Li montris lumbildojn de Japanujo kaj klarigis kiel Esperanto helpis lin dum siaj vojaĝoj. Mi ankaŭ montris mian kolekton de poŝtkartoj, fotoj, gazetoj, memoraĵoj ktp. kiuj kreis multe da intereso. Ni varbis sep novulojn kaj malkovris tri malnovajn Esperantistojn--D-ro W.H. Fox, Oscar Heilman, kaj Hugo Marx.

WINNERS IN THE JANUARY CONTEST.

We shall not print the names of all who translated the propaganda story, "Seven Wherefores," but only the prize winners. Unfortunately, the expected awards to children under fifteen cannot be given, since the young folks seem to have been too modest to come forward. The first prizes, both for the open field and Esperantists, go to Mr. Francis H. Sumner of Palo Alto, Calif., who first began Esperanto in April, 1934. In the open competition the second award is to Mr. Wm. Plampin, San Antonio, Tex. And the second award for a recent beginner is to Mrs. Leila E. Williams, Washington, D.C. whose first lessons in the language were in January, 1934. Mr. Sumner's version is reproduced below.

SEP KIA LOJ.

"Diru, George, kio precize estas via ideo komencante ĉi tiun novan studaĵon, Esperanton?"
 "Ĉu vi ne komprenas, Hari? Ĝi estas la sola lingvo en la mondo, kiu estas vere mondlingvo, ne loka aŭ provinca, sed egale bona en Japanujo, kiel en Svisujo, tiel bona en Polujo aŭ Francujo aŭ Brazilo."

"Sed mi ne perceptas, kian bonon la lingvo faros al vi, George. Vi ne vojaĝos al tiuj landoj por ĝin uzi."

"Sed aŭskultu, Hari. Vi ne devas vojaĝi. Jen sep profitoj, kiujn, mia instruisto diris, li ricevis de ĝi, ĝuste ĉi tie hejme. Kaj neniam li vojaĝis."

"Nu?"

"N-ro 1. Multan amuzon donas la nura studado, kiel ankaŭ la kantado de esperantaj kantoj. N-ro 2. Amikeco: Esperantistoj sentas kvazaŭ anoj de ia frateca societo. Kaj ili nomas unu la aliajn "samideanojn". N-ro 3. Helpo al la pli intima kompreno de nia propra angla lingvo. La dua lingvo estas spegulo, en kiu oni povas vidi unuan, tiel li diras. N-ro 4. Interŝanĝo de poŝtkartoj ilustritaj kaj leteroj kun homoj en multaj landoj. Ili estis al li nekonatoj kaj fremduloj antaŭ ol ili komencis korespondi, sed baldaŭ ili ŝajniĝis kvazaŭ veraj amikoj. N-ro 5. La legado de gazetoj eldonitaj en Esperanto, kiuj estas ĝuste tiel kompreneblaj presitaj 10,000 mejlojn for, kiel estus 10,000 jardojn. N-ro 6. La legado de tradukoj de literaturaj verkoj, kiuj neniam estas tradukitaj en anglan. N-ro 7. Kontentigo de la scio, ke vi registriĝis en movado, kiu faras la mondon pli najbara, pli interesa, pli amika, pli sendanĝera. Ĉar, fine, paco devas naskiĝi en la koroj de homoj (tiel mia instruisto diras), kaj ne en iliaj pafilaj tuboj."

"Ŝanjas bone al mi, George. Ĉu vi trovas ĝin simila, ankaŭ?"

"Jes, ĝis nun, Hari. Mi estas nur komencanto, vi scias."

"Nu, ĉu estas loko en la klaso de via instruisto por anu plua komencanto? Jes?--Tiu estas mi!"

NOW FOR A DIFFERENT WIT-SHARPENER

Adding a little variety to our monthly game, we invite as many as may be to share in a contest of another sort, which will be useful for "komencantoj" and "progresintoj" alike. This will test not our ingenuity for clever turns of expression but our command of grammatical fundamentals.

The complexity and arbitrary character of a language like English (which, like Topsy, "just growed,") may be seen if we analyse, for instance, the various sorts of meanings that attach themselves to our English words would and should. In the more logical Esperanto, some of our "woulds" or "shoulds" must be rendered by the future some by the conditional mode, some by the imperative mode, some by expressions denoting repetition, and some in still other ways.

We offer the usual token-awards (in little books suitably inscribed) for the most correct Esperanto versions of the English sentences below. (Also two other like awards for the most nearly perfect translations made by Esperantists who never studied the language before 1934.) Mail your translations to Mr. W. G. Adams, 212 - University St., Seattle, (Wash.), in time to reach him before April 1st. Here are the sentences:

"If I were good, he would be happy!" - "Children should obey their parents."

"If they should find me here tomorrow, it would be dangerous."

"Would that I had not done that!"

"Would that I may succeed next time!"

"Every day of his life my deceased father would get awake at sunrise."

"Do I like strawberries?"---you inquire. "Well, I should say so!"

"That would-be author cannot write good English."

"They asked for advice what they should do about it."

"I invited him, and he promised he would come."

"If I had known that, I would not have sent the letter."

GRAVEGA ANONCO

Most hopefully we announce what seems to be a new opportunity of the greatest magnitude for Esperanto in the U.S.A. The measure of the victory attainable will depend on the number, zeal, and skill of the individual workers. Your earnest attention, therefore, (in whatever State you may reside who read this) is invited to these paragraphs.

The U. S. Bureau of Education has inaugurated an extensive program of adult education, which is carried out in collaboration with FERA and with a State Supervisor of Adult Education, appointed by the state Department of Education. The classes meet at schools or community centers where free quarters are obtainable. A class is organized in any suitable subject upon the demand of ten prospective students. Instruction is free to the students, but the instructor receives pay from the Government at the rate of \$1.50 per hour of class room work.

And what has this to do with Esperanto? Mr. Wayne Jackson, publicity director in north-western territory, is actually teaching classes in Esperanto under the above favorable conditions, at Central School, Seattle. There are three sections at different hours, meeting twice weekly; reported attendance 50 to 60. Under similar conditions a class was started Feb. 5th at Lake Forest Park, state of Washington, under A. B. Lenz as instructor.

What is being done in that western locality can be duplicated elsewhere in innumerable places, East, South, or Central. All needed is the little army of real workers who will step forward with the right enthusiasm and tact.

Fuller details as to the necessary first steps, methods of approach and recruiting, cannot be given in the present issue of Amerika Esperantisto. But every samideano who is moved to enlist in this most promising campaign is urged to write to the central office, (1340 New York Ave., Washington, D.C.,) from which more detailed information will gladly be sent you.

And this means you, and now!

REFOJE SURVOJE

S-ano Joseph R. Scherer ("la ĉirkaŭmondvojaĝinto") nun trapasas la tempon preskaŭ flugante tra Usono en aŭtomobildometo kun sia patrino. Depost Septembro 1934-a ĝis nun ili veturis 13,000 kilometrojn. Komencinte ĉe Bostono ili vizitis la orientajn kaj centrajn ŝtatojn, inklusive de Ohio, Indiana, Illinois, Kentucky, Missouri, Arkansas, kaj Louisiana, ĝis Texas. Dume li faris pli ol cent prelegojn ilustritajn, krom multe da paroladoj neformalaj, ĉiam menciante Esperanton kiel la ĉefa helpilo dum sia mondvojaĝo. Tia "malrekta propagando" disvastigas la semojn por posta kresko de intereso pri nia lingvo.

Li raportas la multloke trovitan agemecon de samideanoj, ekzemple, tiu notinda de S-ro Lee Stern en Cleveland; de S-ro Fenton Stancliff (senĉesa analizanto de vortofteco) en Akron; de lernejestro S. H. Davison kaj lia Esperanto-klaso en Lima, (Ohio); de la gefratoj Plampin en San Antonio, (Texas); k.a. En Houston (Texas) S-ro Scherer trovis kelkajn klasojn inter enkollegiaj studentoj kaj inter virinklubanoj. Nun lia vojo baldaŭ estos orienten tra la ŝtatoj bordantaj la Golfon de Meksiko.

Fine ni komprenas "SENDEPENDCON". Dum intervjuo en Seulo, survoje al sia nova posteno, generalo Minami, nova japana ambasadoro al Manĉukuo, diris interalie: Ĉu ankoraŭ necesas diri, ke Manĉukuo estas sendependa ŝtato ne apartigebla de Japanio. (El "La Mondo")

(La substrekoj estas nia)

" A Picture is Worth 1000 Words "

Abonu tuj la popularsciencan
dumonatan Gazeton

Postage Stamp type Photographs are perforated and gummed ready to stick. Unique and Individual. A Photograph attached to a letter gives it Personality. Can be used in many ways - Business, Social, Greeting Cards, Birthday, Weddings, Graduation, etc.

100 for \$1-500 for \$4.-1000 for \$7.

"Leahy's" 1340 N Y Ave., Washington, D.C.

S E N O K U P A J

aŭ malmulte okupitaj

H O M O J

kiuj deziras perlabori facile monon kaj fariĝi memstaraj per hejma fabrikado de ĉiutaga bezonaĵo bezonanta nenium maŝinaron kaj kapitalon sole de 15 Fsv. postulu senpage detalajn informojn de ing. L. Berger, estro de BES (Boh. E-Servo), Potštejn, Ĉeĥosl.

Projekto plene serioza, kiu havigos al ĉiu bonajn kaj daŭrajn vivrimedojn je kosto de nuraj poŝtelspezoj! Ekinteresigu bonvole viajn kontulojn, se vi mem ne bezonas aŭ ne volas ekkapti tiun ĉi feliĉan kaj eksterordinaran okazon!

POTŠTEJN, Ĉeĥoslovakujo.- Ing. Leopold Berger, kolektas adresojn kaj portretojn (precipe fraŭlinajn) por sia "BES-Adresaro de esperantistoj el ĉiuj landoj" kaj ankaŭ E-glumarkojn.

Skribu tre legeble la adreson!

ANNUAL CONGRESS--Now that the 1935 Congress dates have been settled, the 1936 Congress is being thought about. A call comes from one of our most enthusiastic Members--Doktorino Lydia de Vilbis of Miami, Florida, that it is high time the "Sunny South" was getting a chance to show its hospitality. Considering the number of new classes going on in Miami, we surmise most of the city population is studying-preparing for the 1936 Congress! What think you? (Miss A.J. Kruka, of Washington, D.C. "on vacation" is organizing classes here.)

S C I E N C A G A Z E T O

Nun pligrandigita ĝi aperas sur 20 dense presitaj pagoj kaj kovrilo. Pluan pligrandigon ni projektas. Enhavas multegon da informoj sciencaj en facile legebla lingvo. Jarabono: Unu dolaro usona (3 sv. fr.) Specimeno Kontraŭ 10 cendoj.

AMERIKA ESPERANTO-INSTITUTO

Aligu senprokraste

al la jam 12-a eldono de

B E S - Adresaro

de esperantistoj el ĉiuj landoj

la unika kaj por ĉiu bezona helpilo kaj propagandilo, ĉiujare aperanta kun pli ol 1000 adresoj kaj portretoj de esperantistoj el pli ol 40 landoj, kun detala registro de aliĝintoj laŭ profesio kaj inklinoj, de firmoj laŭ fako, de E-societoj kaj de E-gazetoj, de E-hoteloj, tiel ke ĉiu povas tuj trovi la deziratan adreson!

Aliĝa kotizo kun adresaro sole 1 Fsv, publikigo de portreto 0.50 Fsv.-Anonca pago 25 Fsv.-Detalajn informojn vi trovas en la 14-paĝa ilustrita prospekto, kiun el ĉiu volonte sendas la eldonejo: BES (Boh. E-Servo), Potštejn, Ĉeĥosl. Reprezento por Nordameriko:

AMERIKA ESPERANTO-INSTITUTO

556 State St., Madison, Wis., U. S. A.
1 Fsv. = 1/3 dolaro

EASY! Certainly--Extract from recen letter "The more I read of Esperanto the more facinating it becomes to me. I find that having studied Latin and French it is remarkably easy to learn."

Ni ricevis du kalendarajn poŝtkartojn, el "H.E.O! Soesterberg, Holando, (Poŝtkonto 88015)". Prezo, unu respondokuponon por kvar. Se la sendaĵo enpoŝtigis ĉirkaŭ la komenco de Februaro kaj atingis nin ankoraŭ pli poste, ni konsilas al la eldonisto ke alian jaron li sendu liajn specimenojn pli frue je almenaŭ tri monatoj.

TEXTBOOKS

Reed's "Practical Grammar" - a very complete Course. The author, Ivy Kellerman-Reed, a member of the Internacia Lingvo Komitato, is recognized as a World authority on the Language.....75¢

Kenngott's Esperanto Course speaks for itself-and teaches you to speak la Kara Lingvo. By Prof. A. Kenngott of Texas University.....\$1.00

Kenngott's Pocket Dictionary is a worthy companion to any course. Esperanto-English English-Esperanto. Essentials of Grammar. Appr. 7000 words. Instruction in word-formation.....25¢

Sussmuth's "Esperanto Course for Beginners" in ten lessons.....15¢

Sussmuth's "Kay" necessary with above.05¢

D I C T I O N A R I E S.

For advanced, Grosjean-Maupin's, entirely in Esperanto-has to be ordered specially. Price \$4.60

Esperanto-English by E. A. Millidge. The BEST Esperanto Dictionary in any National Language, 500 pp, Price \$2.75.

English-Esperanto by Joseph Rhodes, a useful companion to the above. Postpaid \$1.10 (547 pp)

The "Edinburg" in English-Esperanto and Esperanto-English, 288 pp, 4 x 6 inches, clear print, compact, Postpaid \$1.00

ANONCOJ

New Esperanto Star Emblem - Gold "E", Gold borders and point protectors, you will be proud to wear one. Lapel Safety Catch pin 50¢

PHOTOGRAPHS of L. L. Zamenhof 5 x 7 25¢ or 5 for \$1.00. 8 x 10, 65¢. 4 x 5 or Post-card size 10¢-3 for 25¢. Postage Stamp type-ready to stick on, 2 for 5¢, 12 for 25¢. Add 35¢ each for coloring.

Photographs-Sesa Kongresa groups, 8x10-65¢
Seals of " " " " 05¢

* BOOKS * * BOOKS * * BOOKS *

To lower our Book stock, we are offering a few extras. Always state second choice.

With a \$1 purchase, 30 assorted Seals.

" " \$2 " , 60 " "
" " \$3 " 100 " "
" " \$5 " 200 " "

Akrobato de Nia Singorino (Payson) 25¢

Blanche, Virgulino de Lille (Payson) 25¢

Dua Kreanto. Poemo. (Sanjurjo) 10¢

Deveno de Esperanto L. L. Zamenhof. 10¢

"Faŭsto" (Goethe) 50¢

Infanmurdo (Japanese drama) 25¢

"Ginevra" Privat. 15¢

"Kiel Plaĉas al vi". (As You Like It) 50¢

"Miserere Kaj Thais" (Payson) 25¢

Pilkuda Gvido (Baseball Guide) 15¢

Radio Manuelo 25¢

Jos. Rhodes "Early Days of Esperanto

in England." (Esperante) \$1.00

Second Language for all (English) 10¢

Surprises at Sylvia Farm- H.W. Fisher 15¢

La Vojo Returne (Remarque) \$2.00

Esperanto por la Blinduloj 05¢

Unu-Bileto (Edogana) 25¢

Ĉu estas ebla kaj necesa

Internacia Helplingvo 15¢

"Ĝis la Revido" Propaganda Playlet-

(Noble) 05¢

Juneco Kaj Amo (Boards) (Payson) 50¢

" " " (Paper) 35¢

Lando de Argentà Akvo 15¢

Mopso de la Onklo (Chase) 15¢

Princ' Vanco (Putnam Kaj Beetes) 35¢

Rozujo Ĉiumiljara (Wagnalls-Payson) 35¢

Rakonto kaj Aventuro (Hall-Barcoll) 15¢

Sep Ridoj (Several Tales by Wendell) 25¢

Taso de Amservo (Taylor) 35¢

Tri Centjara Historio de Bostono (Frost) 25¢

Baha'u'llah kaj la Nova Epoko \$1.25

"Sub la Meznokta Suno" (Several Tales) 25¢

"Versafetoj" 20¢

"Pirambo Kaj Tizbeo" (W.G. Adams) 10¢

(From "Midsummer Nights Dream")

Kantfolio 05¢

SAVE MONEY ON MAGAZINE SUBSCRIPTIONS. New

or Renewals - Club and Special Rates. Any

offer you may see adver'ed will be matched

or bettered (if by a responsible agency).

ALL AMERICAN-FOREIGN or ESPERANTO

Periodicals represented. Get catalog.

ORDER FROM

Esperanto Association of North America, 1340 N. Y. Ave., Washington, D. C.